

Separovateľné programovanie

Konceptia aproximujúcej funkcie

Formulácia úlohy:

$$f(x) = \sum_{j=1}^n f_j(x_j) \rightarrow \min$$

n-počet premenných, m-počet ohraňení

$$g_i(x) = \sum_{j=1}^n g_{ij}(x_j) \leq b_i \quad i = 1 \dots m \quad \text{kde}$$

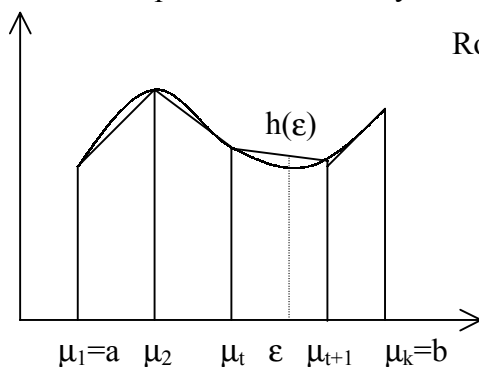
$f_j(x_j), g_{ij}(x_j)$ – funkcia jednej premennej

$$x_j \geq 0 \quad j = 1 \dots n$$

$f(x), g_i(x)$ – aditívne funkcie
 x_j – rozhod. premenná, b_i – koef. pravej strany

Riešenie spočíva v aproximácii nelineárnej úlohy separovateľného programovania na úlohu lineárneho programovania, ktorá sa rieši simplexovou metódou.

Konceptia aproximujúcej funkcie - každá parciálna funkcia $g_{ij}(x_j), f_j(x_j)$ sa dá aproximovať funkciami po častiach lineárnymi \Rightarrow dá sa aproximovať aj celková aditívna funkcia.

Rozdelíme si interval $\langle a, b \rangle$ na $k-1$ podintervalov $\langle \mu_t, \mu_{t+1} \rangle$

Ak $\varepsilon = \lambda \mu_t + (1-\lambda) \mu_{t+1} \Rightarrow h(\varepsilon) = \lambda h(\mu_t) + (1-\lambda) h(\mu_{t+1})$,
 teda lineárna konvexná kombinácia dvoch bodov leží na priamke, ktorá ich spája.

Čím podrobnejšie delenie, tým lepšia aproximácia, ale tým rozsiahlejšia zodpovedajúca simplexová tabuľka.

Pôvodná úloha sa transformuje na lineárnu úlohu separovateľného programovania (**LASP**):

$$f^o(x, \lambda) = \sum_{j \in Q} f_j(x_j) + \sum_{j \notin Q} \sum_{p=1}^{k_j} \lambda_{pj} f_j^o(x_{pj}) \rightarrow \min$$

$f_j^o(x_{pj}), g_{ij}^o(x_{pj})$ – lin. aproximácie

$$g_i^o(x, \lambda) = \sum_{j \in Q} g_{ij}(x_j) + \sum_{j \notin Q} \sum_{p=1}^{k_j} \lambda_{pj} g_{ij}^o(x_{pj}) \leq b_i \quad \text{kde}$$

x_{pj} – body delenia
 k_j – počet bodov delenia
 λ_{pj} – koef. konvex. lin. kombinácie

$$\sum_{p=1}^{k_j} \lambda_{pj} = 1 \dots j \notin Q \quad x_j \geq 0 \dots j \in Q \quad \lambda_{pj} \geq 0$$

Aproximujeme len funkcie tých premenných, ktoré sú nelineárne $j \notin Q$ (pre lineárne $j \in Q$).

Zrejme pre každý index $j \notin Q$ sú kladné najviac dve hodnoty λ_{pj} a to pre susedné $p \in \langle 1, k_j \rangle$.

To sa snažíme zabezpečiť aj v simplexe, ktorým LASP riešime.

Pravidlo: Nebázickú λ_{pj} môžeme zaviesť do bázy, len ak zlepši hodnotu účelovej funkcie a zároveň bude v báze iba jedinou λ pre j -tú premennú, alebo jednou z dvoch λ , pričom druhá λ je buď $\lambda_{(p-1)j}$ alebo $\lambda_{(p+1)j}$ (teda λ zodpovedajúca jednému zo susedných bodov delenia).

Pravidlo môžeme ignorovať, ak všetky g_{ij} sú konvexné a všetky f_j sú rýdzokonvexné.

Riešený príklad:

$$3x_1 + 2x_2 \rightarrow \max$$

$$4x_1^2 + x_2^2 - 16 \leq 0$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

Všetky g_{ij} sú konvexné a všetky f_j sú rýdzokonvexné, nemusíme si všimnúť pravidlo a keďže obe g_{ij} sú nelineárne $\Rightarrow Q = \emptyset$
 Z ohraničenia vidíme, že obe premenné sú z int. $\langle a, b \rangle = \langle 0, 4 \rangle$

Preto si rozdelíme interval na 4 ekvidistantné (rovnako veľké) podintervaly (nie je povinné) pomocou 5 bodov delenia $x_{11}=0, x_{21}=1, x_{31}=2, x_{31}=3, x_{41}=4$. A platí $x_{p1} = x_{p2}$ (nie je povinné). Hodnoty jednotlivých funkcií sú uvedené v tabuľke:

p	$x_{p1} = x_{p2}$	$f_1(x_{p1})$	$f_2(x_{p2})$	$g_{11}(x_{p1})$	$g_{12}(x_{12})$
1	0	0	0	0	0
2	1	3	2	4	1
3	2	6	4	16	4
4	3	9	6	36	9
5	4	12	8	64	16

$$\text{LASP: } f(\lambda) = 3\lambda_{21} + 6\lambda_{31} + 9\lambda_{41} + 12\lambda_{51} + 2\lambda_{22} + 4\lambda_{32} + 6\lambda_{42} + 8\lambda_{52} \rightarrow \max$$

$$4\lambda_{21} + 16\lambda_{31} + 36\lambda_{41} + 64\lambda_{51} + 1\lambda_{22} + 4\lambda_{32} + 9\lambda_{42} + 16\lambda_{52} + s_1 = 16$$

$$\lambda_{11} + \lambda_{21} + \lambda_{31} + \lambda_{41} + \lambda_{51} = 1$$

$$\lambda_{12} + \lambda_{22} + \lambda_{32} + \lambda_{42} + \lambda_{52} = 1$$

	c_j	0	3	6	9	12	0	2	4	6	8	0	
x_B	c_B	λ_{11}	λ_{21}	λ_{31}	λ_{41}	λ_{51}	λ_{12}	λ_{22}	λ_{32}	λ_{42}	λ_{52}	s_1	b
s_1	0	0	4	16	36	64	0	1	4	9	16	1	16
λ_{11}	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
λ_{12}	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
$c_j - z_j$		0	3	6	9	12	0	2	4	6	8	0	0
λ_{51}	12	0	1/16	1/4	9/16	1	0	1/64	1/16	9/64	1/4	1/64	1/4
λ_{11}	0	1	15/16	3/4	7/16	0	0	-1/64	-1/16	-9/64	-1/4	-1/64	3/4
λ_{12}	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
$c_j - z_j$		0	9/4	3	2 1/4	0	0	29/16	13/4	69/16	5	-3/16	3
λ_{51}	12	0	1/16	1/4	9/16	1	-1/4	-15/64	-3/16	-7/64	0	1/64	0
λ_{11}	0	1	15/16	3/4	7/16	0	1/4	15/64	3/16	7/64	0	-1/64	1
λ_{52}	8	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
$c_j - z_j$		0	9/4	3	9/4	0	-5	-51/16	-7/4	-11/16	0	-3/16	8
λ_{31}	6	0	1/4	1	9/4	4	-1	-15/16	-3/4	-7/16	0	1/16	0
λ_{11}	0	1	3/4	0	-5/4	-3	1	15/16	3/4	7/16	0	-1/16	1
λ_{52}	8	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
$c_j - z_j$		0	3/2	0	-9/2	-12	-2	-3/8	1/2	5/8	0	-3/8	8
λ_{21}	3	0	1	4	9	16	-4	-15/4	-3	-7/4	0	1/4	0
λ_{11}	0	1	0	-3	-8	-15	4	15/4	3	7/4	0	-1/4	1
λ_{52}	8	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
$c_j - z_j$		0	0	-6	-18	-36	4	21/4	5	13/4	0	-3/4	8
λ_{21}	3	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
λ_{22}	2	4/15	0	-4/5	-32/15	-4	16/15	1	4/5	7/15	0	-1/15	4/15
λ_{52}	8	-4/15	0	4/5	32/15	4	-1/15	0	1/5	8/15	1	1/15	11/15
$c_j - z_j$		-7/5	0	-9/5	-34/5	-15	-8/5	0	4/5	4/5	0	-2/5	47/5
λ_{21}	3	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
λ_{42}	6	4/7	0	-12/7	-32/7	-60/7	16/7	15/7	12/7	1	0	-1/7	4/7
λ_{52}	8	-4/7	0	12/7	32/7	60/7	-9/7	-8/7	-5/7	0	1	1/7	3/7
$c_j - z_j$		-13/7	0	-3/7	-22/7	-57/7	-24/7	-12/7	-4/7	0	0	-2/7	69/7

Optimálne riešenie je $\lambda_{21} = 1, \lambda_{42} = 4/7, \lambda_{52} = 3/7 \Rightarrow x_1 = 1, x_2 = 3 \cdot 4/7 + 4 \cdot 3/7 = 24/7$

$f(x^*) = 69/7$ a rovnaká hodnota vyšla aj pre maximalizačnú úlohu LASP